

พระราชปณิธาน สืบสาน รักษา ต่อยอด “อนุรักษ์ธรรมชาติ-สิ่งแวดล้อม”

วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ

“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” พระปฐมบรมราชโองการของ “พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว” เนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ สะท้อนชัดเจนถึงพระราชปณิธานและความตั้งใจอันแน่วแน่ในการทรงงานเพื่อจะสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และแนวพระราชดำริต่าง ๆ ของ “พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร” และ “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง”

การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นับเป็นอีกหนึ่งพระราชกรณียกิจ...

“...ให้ดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติกุกยบุรี โดยใช้รูปแบบในการฟื้นฟู เช่นเดียวกับการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และโครงการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ สืบต่อด้วยพระราชเสาวนีย์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๕ ความว่า

“...ช้างเป็นสัตว์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรัก ทรงห่วงใย โดยเฉพาะช้างทางกุกยบุรีและแก่งกระจาน ทรงห่วงใยมาตลอด ทรงช่วยเหลือที่อยู่ถิ่นให้ช้างจะได้ไม่รบกวนคน คนกับช้างจะได้มีปัญหากันน้อยที่สุด เช่น ที่กุกยบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ช้างมีความสำคัญมาแต่ครั้งประวัติศาสตร์ เคยช่วยรักษาบ้านเมืองกุกยบุรีบ้านกุกยเมือง ดังนั้นขอให้ช่วยกันดูแลมิให้ช้างถูกฆ่าอย่างทารุณเยี่ยงนี้ เพื่อจะได้ไม่ผิดพระราชประสงค์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งพระราชหฤทัยที่จะให้มีการอนุรักษ์ช้างให้เป็นสัตว์คู่แผ่นดินสืบไป...”

นับเป็นจุดเริ่มต้นพระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่สุดมิได้ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ทรงมีต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในอันที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด แนวพระราชดำริของทั้ง ๒ พระองค์ ในการแก้ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า รวมทั้งการอนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดภาคตะวันออก

โดยทรงรับโครงการการอนุรักษ์ช้างป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดภาคตะวันออกไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยพระราชทานชื่อโครงการว่า “โครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์” และทรงรับเป็นองค์ประธานที่ปรึกษาโครงการ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา เป็นองค์ประธานกรรมการโครงการ เพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดภาคตะวันออกให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างเกื้อกูล

และจากพระราชปณิธานสืบสาน รักษา และต่อยอดงานในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ยังทรงพระราชทานแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับ “คน” และ “ป่า” เพื่อสืบต่อแนวพระราชดำริในการที่จะรักษาความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ อย่างยั่งยืน และจะต้องทำให้คนในชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับป่าและช่วยกันดูแลรักษาป่าให้ดำรงความอุดมสมบูรณ์ไว้ได้ตลอดไป

โดยทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการพัฒนาชุมชนในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และอุทยานแห่งชาติ จ.กาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ เพื่อช่วยพัฒนาให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างสมดุล และต่อมาสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา ในพระนามทรงเป็นองค์ประธานคณะกรรมการโครงการพัฒนาชุมชนในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและอุทยานแห่งชาติ จ.กาญจนบุรี ได้ทรงประชุมวางแผนการดำเนินงานเป็นระยะ และเสด็จลงพื้นที่เพื่อทรงช่วยร่วมปฏิบัติงานในหลายๆเรื่องด้วยพระองค์เอง ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงานในทุกกระดับได้รับทราบถึงแนวทางตามพระราโชบายในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการที่จะทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้ ภายใต้กฎระเบียบ กฎหมายของหน่วยงาน และความเป็นพื้นที่ของมรดกโลกที่ต้องอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องจากการทำงานในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนมีรายได้จากการทำเกษตรที่ไม่ต้องใช้พื้นที่มาก แต่สามารถทำรายได้ให้กับชุมชน ถือเป็นตัวอย่างที่ดีของการอยู่ร่วมกับป่า และรักษาผืนป่าที่ควรค่าแก่การบันทึกไว้ เพื่อเป็นแนวทางต่อยอด และขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน